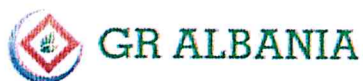

Kompania Zhvilluese:

“Sherwood International Petroleum Ltd”

Hartoi raportin: “GR ALBANIA” SHPK

Rruga “Sami Frasheri”, Nd. 19, H.8, Tirane

Aktivitetit:

“Shfrytëzim e kërkim i
hidrokarbureve dhe aktivitetet që
lidhen me to “Blloku Kuçovë”
(përfshire PAD 4, PAD 6, AZ 1001,
AZ 1002 dhe aktivitetet ndihmese)
Bashkia Kuçove

Hyrje

Emri i Kompanisë	Sherwood International Petroleum Ltd
Statusi Ligjor	Aktiv
Ortakët/Aksionerët e Kompanisë(sipas Ekstraktit të lëshuar nga QKR)	Huanqin Xiao
Adresa e zyrës qendrore të Kompanisë	Lagjja "Sheq i Madh". Rruga "Leonardo Murialdo". Godina nr-37 Fier
Numri i rregjistrimit të Kompanisë(NIPT)	L01607016G
Kodi kryesor i aktivitetit (sipas kolonës 1 të Shtojcës 1 të Ligjit nr 10448, datë 14.7.2011 "Per lejet e mjedisit")	1.5 Kërkimi i naftës dhe i gazit natyror 1.6 Nxjerrje e naftës dhe gazit natyror
Emri i instalimit/impianit ¹	Shfrytëzim dhe kerkim i hidrokarbureve perfshire edhe aktivitetet që lidhen me to Blloku Kuçovë.
Adresa ku ndodhet apo do të ngrihet instalimi/impiani	Kuçovë
Koordinatat e vendit sipas Sistemit Koordinativ GAUS KRUGE: 1942_GK_ZONE_4	Harta me poshte
Kategoritë e aktiviteve/veprimtarive industriale të cilat duhet të kërkojnë leje mjedisi ²	1.6 Nxjerrje e naftës dhe gazit natyror
Kapaciteti i projektuar	Pa limit

Leja, Liçensa, Autorizimi	Nr. Ref.	Data e Lëshimit	Periudha e vlefshmërisë
Prot. Nr. 3926/2 Prodhimi I Naftes, qyteti-Kucova, Gege, Kozare, Arreze e Ferme dhe 2 vendndodhje te tjera te vogla ne Ciflik dhe Poshnie	3926/2	07/07/2011	Pa afat
Prot. Nr. Kerkimi dhe Prodhimi i Naftes, zhvillimi i pusit Az-1001	1491	27/11/2013	Pa afat

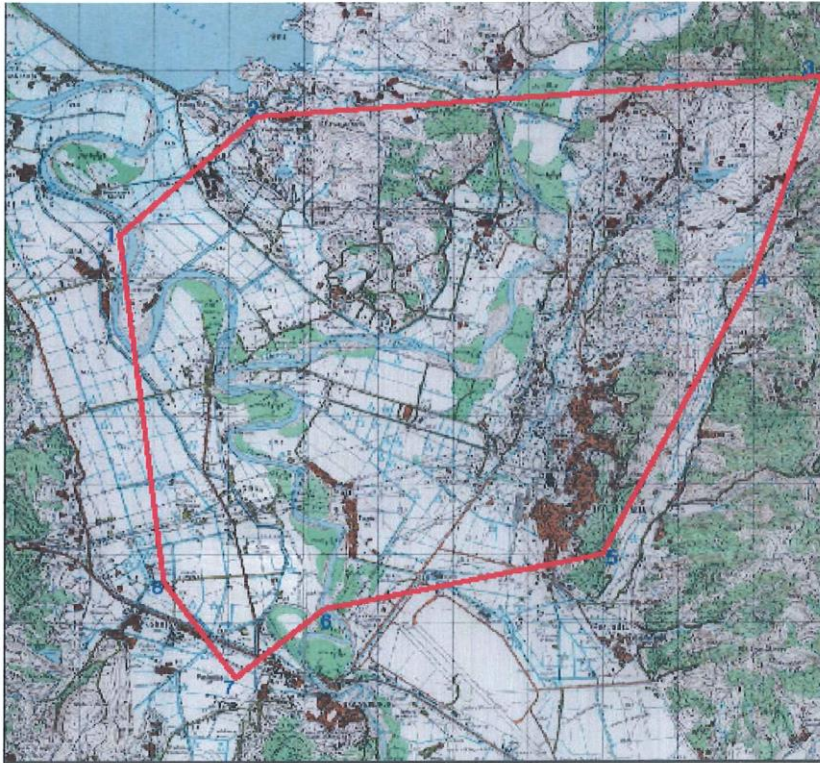
¹ Përshkruaj titullin sipas kolonës 1 të Shtojcës 1 të Ligjit Për lejet e mjedisit

² Shkruani kodet e specifikuar në kolumnën 2 (e emërtuar ID) dhe aktivitetet e specifikuar në kolumnën 3 (Veprimtaria) të përcaktuara në Shtojcën 1 të Ligjit për Lejet e Mjedisit. Nëse instalimi përfshin disa aktivitete të lidhura me IPPC, është e nevojshme për të shënuar secilin prej tyre me një kod. Kodet duhet të jenë të ndara qartë.

Prot. Nr. 8760 Kerkimi dhe Prodhimi i Naftes, zhvillimi i pusit Az-1002	1492	27/11/2013	Pa afat
Vendim i VNM-se	PAD 4 nr prot 566	07.03.2016	Pa afat
Vendim i VNM-se	PAD 6 nr prot 2025/1	18.01.2016	Pa afat

Annex A
Contract Area and Coordinates

Gauss-Kruger			UTM WGS 1984, Zone 34 veri, Merid. Cent. 21d E	
Nr	X	Y	X	Y
1	45 22 600	44 02 550	45 20 711.047	4 02 590.609
2	45 24 300	44 04 350	45 22 410.337	4 04 389.859
3	45 24 900	44 11 950	45 23 010.087	4 11 986.692
4	45 22 000	44 11 000	45 20 111.297	4 11 037.088
5	45 18 000	44 09 000	45 16 112.966	4 09 037.922
6	45 17 200	44 05 250	45 15 313.300	4 05 289.484
7	45 16 200	44 04 100	45 14 313.717	4 04 139.964
8	45 17 650	44 03 150	45 15 763.112	4 03 190.359

AC

Objektivat e aktivitetit

Objektivi i pare i ketij aktiviteti do te jete te identifikojë ndikimet e mundshme negative mjedisore te ketij instalime te cilat jane:

- Emetimet ne ajer dhe zhurmat
- Ndikimi ne flore/faune
- Mbetjet e gjeneruara nga aktiviteti i punetoreve
- Ndikime social-ekonomike
- Ndikim ne cilesine e jetes ne qendrat e banuara
- Ndikim ne rritjen e trafikut rrugor
- Ndikim ne peizazhin e zones

Objektivi i dyte i ketij aktiviteti eshte gjetja e alternativave qe jane me miqesore me mjedisin. Shfrytëzimi i burimeve natyrore të naftës do të kryhet duke përdorur shpimet vertikal ekzistuese dhe shpimet horizontal me praktikat konvencionale fillestare të prodhimit, që mund të përdoren me teknologjinë e nxjerrjes së rritur/përmiresuar të naftës (NPN). Sherwood ka të drejtë për të shitur naftë në Shqipëri si dhe rezervon të drejtën për të eksportuar hidrokarbure nga vendburimi i Kuçovës. Rezervat e hidrokarbureve në vendburimin e Kuçovës u zbuluan nga Italianët para Luftës së Dytë Botërore dhe më vonë u shfrytëzuan nga operatori i vetëm shtetëror “Albpetrol” nga viti 1945. Subjekti Sherwood qe nga viti 2004 ka pasur koncesionin e zhvillimit dhe prodhimit ne kete vendburim. Kuçova njihet për burime natyrore të naftës dhe shfrytëzimi i tyre në këtë rajon ka filluara dekada më parë. Kjo pasuri natyrore ka qënë dhe mbetet një nga degët kryesore të ekonomise së këtij rajoni. Dëshira dhe mundësia për tu punësuar në këtë sektor ka bërë që të vendosen familje nga rrethe të ndryshme të vendit. Si rezultat përreth burimeve janë të vendosura qendra banimi. Për të mbështetur këtë prodhim ekzistues, Sherwood planifikon shpimin e puseve për prodhimin e hidrokarbureve nga formacionet , si dhe puset për prodhimin e ujit dhe për injeksion e ujërave të ndotura, jashtë formacioneve hidrokarbure. Në fillim puset do të jenë puse prodhimi të cilat më pas do të konvertohen në puse injektimi sipas skemës (NPN).

Pamja nga sheshi

Shpimi dhe kompletimi i poshit: Rrethi i Kuçovës shtrihet në skajin më verior të Shqipërisë Jugore duke u kufizuar në Veri dhe Veri-Perëndim nga zona e Sulovës dhe Lumi Devoll në zonën e Dumresë, në Jug dhe Jug-Perëndim nga rrjedha e poshtme e Lumit Osum. Përzgjedhja e sheshit është bërë bazuar në parametra teknike dhe mjedisore në fazën e projektimit. Përveç puseve, kërkohet ndërtimi/instalimi i faciliteve dhe strukturave të tjera duke përfshirë facilitet për trajtimin e hidrokarbureve që nxirren nga puset, depozitat për depozitim të produktit, panelet, tubacionet, gjeneratorët e energjisë, kthimi i gazit dhe flak e cila është e dukshme.

Në vijim paraqitet përshkrimi i fazave kryesore:

1. Mobilizimi i pajisjeve të shpimit
2. Shpimi dhe kompletimi i puseve për prodhimin e hidrokarbureve, burimi i ujit, injektimi sipas teknikës NPN, dhe pajisje për menaxhimin e mbetjeve.
3. Prodhimi dhe Operacionet
4. Rritja e prodhimit të naftës (Nxjerrje e Rritur/Përmirësuar e Naftës(NPN))
5. Mbyllja e pusit dhe rehabilitimi i tokës

Shpimi e çdo pusi do të kontrollohet nga “Sherwood” duke përdorur nënkontraktorët e shpimit dhe furnizuesit. Janë propozuar katër tipe puse: për prodhimin e hidrokarbureve, injektimi NPN, Burimet për sigurimin e ujit dhe hedhjen e mbetjeve. Shpimi i puseve të prodhimit do të jenë shpime horizontale. Thellësia e shpimit horizontal vlerësohet të jetë 500 – 1800 m (thellesi e matur). Seksioni horizontal i puseve do të jetë në formacion naftëmbajtës në mënyrë që të nxirret sasia maksimale e naftes. Puset për teknikën NPN të injektimit mund të jenë ose nga konvertimi i puseve të prodhimit ose shpimi posaçërisht i tyre në mënyrë që uji dhe/ose polimeri ose cfarëdo produkti NPN i miratuar të mund të injektohen për të rritur më tej aftësinë për të rikuperuar naftën. Puset e ujit do të shpohen në akuifera të thella (nuk përdoren si burim uji publik) që përmbajnë ujë që është në përputhje për t'u përdorur si uji shpimi dhe/ose për polimer. Puset për depozitim të mbetjeve të lëngata që dalin nga procesi i shpimit dhe prodhimit. Këto puse do të përfundojnë në formacionet që lejojnë për injektimin e mbetjeve likuide, por janë të izoluar si nga formacionet e naftes ashtu edhe të ujit. Pasi pusi të jetë shpuar do të bëhet vlerësimi i prodhimit të tij. Ka disa lloje vlerësimesh performance që do të kryhen nga inxhinieret dhe operatorët në terren për të siguruar se pusi është i aftë të prodhojë hidrokarbure në mënyrë sa më efektive të jetë e mundur.

Prodhimi dhe Operimi; Për çdo pus prodhimi është e nevojshme instalimi i grykës së pusit, pompa dhe të gjithë pajisjet e tjera sipërfaqësore. Hidrokarburet do të duhet të mbahen në terren dhe do të duhet të instalohen pajisjet e nevojshme të prodhimit. Puset fillimisht do të vihet në prodhim dhe do të vlerësohen në bazë të aftësive të prodhimit të hidrokarbureve. Produkti i prodhuar do të ketë përmbajtje naftë, uji, përzierja e gazit të cilat do të nënshtrohen procesit të ndarjes para shitjes. Pajisjet e cilat do të instalohen në objekt do të mundësojnë ndarjen fillestare në tre faza naftë, uji dhe gaz. Nafta do të ruhet në depozita të mëdha dhe do të transportohet me autobotë ose tubacion drejt pikave të licensuara të shitjeve.

Përmirësimi i prodhimit të naftës (Nxjerrje e Rritur/Përmirësuar e Naftës(NPN)); Teknika (Nxjerrje e Rritur/Përmirësuar e Naftës(NPN)) është e njohur për rikuperimin shtesë të hidrokarbureve në formacionet të cilat shfaqin rritje konvencionale por kanë ende rezerva

hidrokarbure, pra rrit prodhimin e hidrokarbureve. Sherwood propozon të përdore polimer dhe/ose teknologjine me ujë me presion për të zbatuar këtë teknikë. Injektimi i polimerit konsiston në përzjerjen e molekulave me varg të gjatë (polimer) me ujin me qëllim rritjen e viskozitetit të ujit. Kjo metodë përmirëson efikasitetin e raportit naftë dhe uji.

Abandonimi i pusit dhe rehabilitimi

Abandonimi I pusit do të bëhet nëse arrihet në përfundimin që shfrytëzimi i hidrokarbureve nuk është ekonomik ose përdorimi i tij si pus injektimi. Ky është një vlerësim i kryer nga inxhinierët e kompanisë Sherwood. Abandonimi I pusit do të kryhet sipas procedurave ndërkombëtare për të siguruar se nuk ka mundësi deformimi mes formacioneve.

Ndërtimi i faciliteve; I vetmi produkt që do të prodhohet në këtë objekt është nxjerrja e hidrokarbureve i cili përmban naftë, uji dhe gaz. Paisjet e prodhimit janë listuar të cilat do të instalohen në shesin e objektit. Ndërtimi apo instalimi i paisjeve do të kryhet në paleta metalike për një transportim sa më të lehtë dhe të sigurt të tyre. Montimi i tubacioneve dhe njesive për prodhimin e energjisë do të jenë pjesë ndihmëse për instalimet e ndryshme që do të përdoren gjatë procesit të shfrytëzimit të hidrokarbureve. Hapsira e nevojshme për ndërtimin apo instalimin e paisjeve të prodhimit mund të jetë një hapsirë e konsiderueshme. Në këtë fazë akoma nuk është përcaktuar saktësisht planvendosja dhe numri i saktë i pajisjeve që do të jenë të nevojshme, ato do të jenë në varësi të nivelit të prodhimit të hidrokarbureve dhe të konfigurimit të pusit.

Infrastruktura; Infrastruktura përfshin përfshin plotësimin e kërkesave për energji elektrike, uji, rrugët e aksesit.

Energjia elektrike Rrjeti i shpërndarjes së energjisë elektrike është i pranishëm në zonën e projektit dhe nifurnizimi i sheshit të pusit me energji elektrike do të merret në konsideratë. Gjithashtu nevoja për energji mund të plotësohet edhe duke përdorur naftë dhe/ose gjeneratorë elektrikë deri në stabilizimin e nevojës për energji elektrike. Nëse do të evidentohet nevojë shtesë për energji kompania do të realizojë aplikimet e nevojshme.

Furnizimi me ujë; Kompania zbatuese parashikon nevojën e përdorimit të ujit gjatë procesit të shpimit dhe gjatë funksionimit.

NDIKIME NEGATIVE NE MJEDIS
Rrezatimi Jonizues Nga zhvillimi i aktivitetit nuk kemi rrezatime jonizuese.
Vibracionet Funksionimi i aktivitetit gjeneron vibrime shume te lehta vetem ne rastet kur autobotet transportojne mbetje, e cila ndodh vetem ne harqe kohore te shkurtra. Keto vibrime jane shume te lehta, nuk negativisht ne mjedisin e zones, shqetesimin e banoreve apo bizneseve qe ndodhen ne afersi te aktivitetit.
Ndikimet ne popullsi Realizimi i projektit nuk do te kete ndikime ne levizjen apo zhvendosjen e popullsise se rajonit ku zhvillohet aktiviteti.
Ndikimet ne toke Aktiviteti i prodhimit te naftes nuk gjeneron shkarkime ne toke pasi tregohet kujdes i vecante lidhur me menaxhimin e ndotjes

<p>Mbetjet e ngurta do të grumbullohen në vendet e caktuara nga shoqëria dhe me pas do të dërgohen për në vendet e caktuara nga Pushteti Vendor. Kompania do të punojë për ndarjen e tyre që në vendburim, nëpërmjet konteniereve me ngjyra</p>
<p>Ndikimet në ajër Gjate funksionimit të aktivitetit nuk ka emetime në ajër, tokë apo ujë të cilat ndotin ambientin dhe të rrezikojnë shëndetin e punonjësve apo të popullsisë së rajonit.</p>
<p>Ndikimet në ujë Funksionimi i aktivitetit nuk do të ketë ndikime në ujë</p>
<p>Ndikimet në klimë Gjate zhvillimit të aktivitetit nuk priten ndryshime të dukshme klimatike, si në drejtim të permiresimit ashtu edhe në atë të perkeqesimit të saj. Nuk do të ketë ndryshime në temperaturë, në drejtim të erës, në sasinë e reshjeve. Pra kryerja e këtij aktiviteti nuk ndikon fare në kushtet klimatike të kësaj zone.</p>
<p>Ndikimet në floren dhe faunën Zona në të cilën ushtrohet aktiviteti është një industriale në funksion prej vitesh. Operatori do të shtojë sipërfaqet e gjelbërta për një pamje vizuale me të kenaqshme për syrin dhe për të mirat në pikepamjen mjedisore.</p>
<p>Ndikimet nga zhurmat Zona në të cilën zhvillohet aktiviteti është një zonë , e kategorizuar 100% industriale ekonomike (referuar “Dokumenti i rishikimit të planit të përgjithshëm vendor bashkia Kucove). Për këtë arsye zhurma është e pranueshme në këto ore të ditës nga qarkullimi rrugor i makinave ashtu edhe nga ai mjedisor. Nga funksionimi I aktivitetit nuk pritet të ketë rritje të nivelit të zhurmave, aq më tepër ndikime negative në këtë prizem.</p>
<p>Ndikimet e aktivitetit të zhvillimit në rruget lokale dhe transportin Infrastruktura në të gjithë perimetrin e aktivitetit është e shtruar gjithashtu edhe rruga kryesore që kalon pranë aktivitetit. Nuk pritet që të ketë ndikime negative apo ndryshime të infrastruktures.</p>
<p>Ndikimet e aktivitetit të zhvillimit mbi ndertimet, trashëgiminë arkitektonike historike dhe zonat e mbrojtura Aktiviteti që ushtron shoqëria zbatohet në një zonë në sipërfaqen e së cilës dhe në nëntokën e saj nuk ka ndertime lidhur me trashëgiminë arkitektonike dhe historike, tiparet arkeologjike, si dhe mbi vepra të tjera mjedisore. Kjo tregon që zona është zonë e lirë jo vetëm për të realizuar këtë aktivitet.</p>
<p>Ndikime në rrjetin hidrografik Natyra e aktivitetit nuk kërkon përdorim të ujit</p>
<p>Ndikimi social-ekonomik Me operimin e këtij aktiviteti pritet të ketë një impakt pozitiv në ekonominë e vendit, në aspektin e punësimit.</p>

Teknologjia dhe teknika të tjera të propozuara për evidentimin apo zbutjen e ndikimeve në mjedis, veçanërisht duke zbatuar teknikat më të mira të disponueshme

Sherwood ka pranuar sfidat që lidhen me mbrojtjen e mjedisit. Duke qene nje kompani e madhe ne Shqiperi, kompania është e vetedijshme per risqet mjedisore te aktivitetit të ushtruar. Me hyrjen ne BE, ne duhet te perputhemi me normat e IPPC (Direktivat e Integruara te Kontrollit te Parandalimit te Ndotjes). Kompania ne nje menyre te planifikuar dhe te dokumentuar, do te zbatoje kerkesat e kerkuara nga keto direktiva. Ne e kuptojme qe veprimet tona kane ndikime ne mjedis (aktiviteti i kerkimit dhe nxjerrjes se naftes). Ne keto kushte ndiejme obligim qe t'i pakesojme sa me shume qe te jete e mundur keto efekte, si dhe te permiresojme ne menyre te vazhdueshme performancen tone. Gjithashtu ne veme ne praktike nje numer parimesh ne perputhje me te gjitha legjislacionet dhe rregullat e aplikueshme te mjedisit. Kompania nje fokus te vecant vazhdon ti jape, marredhenjeve te qendrueshme me komunitetin lokal. Gjate fazave te projektit do te jene ne vemendje: “Teknikat më të mira të disponueshme (TMD)” është stadi më efektiv dhe më i përparuar i zhvillimit të veprimtarive dhe të metodave të operimit të tyre. Ky stad tregon se sa të përshtatshme janë praktikisht teknikat e veçanta për të siguruar, në parim, bazën për të përcaktuar vlera kufi të shkarkimeve, të tilla që të parandalojnë dhe, kur nuk është praktikisht e mundur, të pakësojnë shkarkimet në përgjithësi dhe ndikimin mbi mjedisin në tërësi.

“Teknika” përfshin te dyja si teknologjine e përdorur dhe mënyren në të cilën impianti është projektuar, ndërtuar, mirëmbajtur, operuar dhe çmontuar. “Teknikë e disponueshme” janë teknikat e zhvilluara në atë nivel që mundëson përdorimin e tyre, në sektorin përkatës industrial, me rezultate të mira ekonomike e teknike. Vlerësimi i teknikave merr parasysh kostot dhe përparësitë, pavarësisht nga fakti nëse ato teknika përdoren apo prodhohen në R.Sh, për sa kohë ato janë të arritshme nga përdoruesi; “Me të mirë” do të thotë më efektiv në arritjen e një niveli të përgjithshëm të lartë të mbrojtjes së mjedisit në tërësi. Në përcaktimin e teknikave më të mira të disponueshme, konsideratë të veçantë duhet t'i jepet, në përgjithësi, ose në raste të veçanta faktorëve të mëposhtëm, duke pasur parasysh kostot me të mundshme dhe perfitimet nga një masë dhe parimet e masës paraprake dhe parandalimit:

1. Proceset e krahasueshme, pajisjet apo metodat e funksionimit të cilat kanë qenë provuar me sukses në një shkallë industriale;
2. Përparimet teknologjike dhe ndryshimet në njohuri shkencore dhe të të kuptuarit;
3. Natyra, efektet dhe vëllimi i emetimeve në fjalë;
4. Datat e montimeve për instalimet e reja apo ekzistuese;
5. Koha e nevojshme për të futur teknikën më të mirë të mundshme;
6. Konsumi dhe natyra e lëndëve (përfshirë ujin) të përdorura në proces dhe efikasitetin e saj të energjisë;
7. Nevoja për të parandaluar apo zvogëluar në minimum ndikimin e përgjithshëm të emetimeve në mjedis dhe rreziqet për të;
8. Nevoja për të parandaluar aksidentet dhe për të minimizuar pasojat e tyre për mjedisin. Koncepti i teknikave më të mira të disponueshme nuk i drejtohet këshillimit të ndonjë teknike

ose teknologjie të veçantë, por marrjes parasysh të karakteristikave teknike të impianteve në fjalë, pozitën e saj gjeografike dhe kushtet lokale mjedisore.

Alternativën në lidhje me zgjedhjen e vendit të instalimit dhe teknologjinë e përdorur
Aktivitetit është ekzistues dhe që në fillim ka qenë në të njëjten vendndodhje. Ka kryher funksionin e tij në përputhje me legjislacionet mjedisore

Masat për parandalimin dhe rikuperimin e mbetjeve (nëse është e nevojshme)

1. Grumbullimi i mbetjeve urbane në konteniere të posaçem dhe hermetik për të evituar aromën e pakëndshme sidomos në periudhë reshjesh dhe thatësire.
2. Depozitimi periodik në vendet e përbashkëta që administrohen dhe terhiqen nga Njësia e Qeverisjes Vendore.
3. Mbajtja e regjistrave për sasinë e mbetjeve të gjeneruara dhe depozitimi i tyre në harqe kohore 6-mujore në instancat shtetërore përkatëse.

Masat për përdorimin eficient të energjisë

1. Auditimi vjetor, nga auditues në procese për evidentimin e përdorimit eficient të energjisë.
2. Kualidimi i vazhduar i impianteve .
3. Vlerësimi nga menaxheri i energjisë për gjendjen e impiantit dhe vlerësimin e pjesëve me të reja.
4. Vendosi apo zëvendësimi i pajisjeve jo më vonë se 2 vjet pas përfundimeve të dalës nga Audituesi i Energjisë.

Masa të tjera të planifikuara në përputhje me parimet e përgjithshme që rregullojnë detyrimet themelore të operatorit, dmth: Janë marrë masat e nevojshme për të parandaluar aksidentet dhe për të kufizuar pasojat e tyre

Parimet e mbështëtura në Kreun II të ligjit nr.10431, datë 09.06.2011 “Për mbrojtjen e mjedisit”;

- parimi i zhvillimit të qëndrueshëm
- parimi i kujdesit
- parimi i parandalimit
- parimi "ndotësi paguan"
- parimi i riparimit të dëmeve mjedisore, përtëritjes e riaftësimin të mjedisit të dëmtuar
- parimi i përgjegjësisë ligjore
- parimi i mbrojtjes në shkallë të lartë
- parimi i integritetit të mbrojtjes së mjedisit në politikën sektoriale
- parimi i ndërgjegjësimin dhe i pjesëmarrjes së publikut në vendimmarrjen mjedisore
- parimi i transparencës në vendimmarrjen mjedisore

Detyrimet e punëdhënësit

- Punëdhënësi vetë ose personi përgjegjës që ka ngarkuar, duhet t’u bëjë të ditur punëmarrësve:

- Specifikat e punës në vendin e punës ku punon secili.
- Pajisjet që do të perdoren.
- Mundësitë për aksidente, shkaqet dhe masat për mënjanimin e tyre.
- Rregulloret e sigurimit teknik dhe mbrojtjes në punë në Republikën e Shqipërisë, aktet ligjore dhe udhëzimet në zbatim të tyre, lëshuar nga institucionet përgjegjëse.
- Veçoritë e punës, ku do të punohet, rregullat e sigurimit teknik dhe mbrojtjes në punë për të shmangur aksidentet dhe ruajtur shëndetin e punonjësve që do të punojnë.

Përveç sa më sipër punëdhënësi ka detyrë që:

- Të sigurojë për çdo rast ndihmen e parë mjeksore.
- Të vendos në territorin e instalimit, në vende të dukshme tabelat me rregullat bazë të sigurimit teknik dhe të mbrojtjes në punë.
- Të bëjë instruktimin periodik të punonjësve dhe të plotësoj për këtë qëllim formularët bazë të përcaktuar në rregulloret e sigurimit teknik.
- Te njohë punonjesit me detyrimet ligjore të rregullatorit, në mbrojtjen e mjedisit.

Detyrimet e punëmarrësit

- Të njoh mirë procesin e punës dhe makinerit apo pajisjet që ka në përdorim.
- Të njoh rregullat e sigurimit teknik që lidhen me frontin e punës ku punon.
- Të mbrojë veten dhe shokët gjatë punës.
- Kur konstaton rrezik apo mundësi të ndodhjes së avarive që çojnë në rrezikim të jetës, të dijë çfare masa duhen marrë për shmangien e rrezikut.
- Të dijë të përdorë mjetet mbrojtëse në punë.
- Te njoh rregullat / teknikat me të mira të disponueshme të mbrojtjes së mjedisit dhe procedurën e raportimit të incidenteve.
- Janë ndërmarrë masat e nevojshme, me ndërprerjet definitive të aktiviteteve, për të shmangur ndonjë rrezik të ndotjes dhe kthimin e vendit të operimit në gjendje të kënaqshme

Natyra e një aktiviteti të tillë nuk preket nga ndërprerje sezonale. Për këtë arsye ndërprerjet definitive do të shoqerohen me zbatimin e planit të cmontimit të instalimit dhe zbatimin e planit të rehabilitimit të mjedisit postfunksionim. Gjithashtu për ndërprerje të tilla si pasoje e avarive që shoqerohen me ndotje të tipeve të ndryshme duhet të njoftohen instancat shtetërore. Megjithatë operatori nuk parashikon ndërprerje apo mbyllje të aktivitetit.

Monitorimi i planifikuar i shkarkimeve nga instalimi.

Qëllimet e monitorimit mjedisor Monitorimi për parametrin që na intereson bëhet nëpërmjet matjeve të përsëritura, që merren me një frekuencë të mjaftueshme, për të bërë të mundur vlerësimin e gjendjes së mjedisit dhe ndryshimeve të tij në kohë. Është që të sigurojë të dhëna nëpërmjet të cilave të vlerësohet nëse zhvillimi i veprimtarisë është në përputhje me ligjet dhe standardet mjedisore që lidhen me të, për të vlerësuar shkallën e ndikimit (nëse ka), si dhe për të vlerësuar performancën mjedisore të menaxhimit të saj në kuadër të përmirësimit të vazhdueshëm.

Objektivat e Monitorimit:

- Të krahasojë cilësinë dhe gjendjen e mjedisit para fillimit të aktivitetit me atë gjatë funksionimit të instalimeve.
- Të monitorojë emetimet (nëse ka) në të gjitha fazat e zhvillimeve të projektit në përputhje me normat dhe standardet ligjore të Shqipërisë dhe BE.
- Të përcaktojë nëse ndryshimet e mundshme mjedisore janë si rezultat i zhvillimeve të aktiviteteve që kryhen në rajonin ku ndodhet objekti ku janë instaluar linja e prodhimit dhe nëse ka lidhje dhe impakte kumulative me aktivitetin e propozuar.
- Për të përcaktuar efektivitetin e masave përmirësuese të zbatuara nga faktorët zhvillues të aktivitetit në rajon.
- Për të përcaktuar impaktet afatgjatë (nëse ka).
- Për të përcaktuar zgjatjen e kthimit në normalitet të cilësisë së mjedisit në rajon, në rastet kur vlerësohet se ka ndikime dhe impakte në të.
- Të krijojë një arkivë (regjistër) të cilësisë së mjedisit, një bazë të dhënash që do të mund të përdoret në të ardhmen.

Monitorimi i planifikuar; Plotësimi i kushteve dhe detyrimeve ligjore 6-mujore që rrjedhin nga kushtet e lejes së mjedisit, mbi monitorimin dhe raportimin.